

ביטוח לאומי – קצבת אזרח ותיק, שארים, ונכות 2018

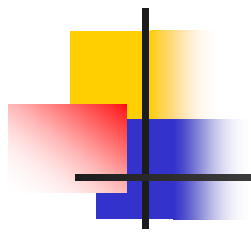
אזרד יורם-יועץ מס ופרישה

הרב קוק 8 ירושלים

052-3808345

www.poresh.co.il

נושא ההרצאה

- גיל הפרישה- שינויים
- גיל הזכאות
- שינוי גיל הפרישה
- תקופת אכשרה.
- שיעור הקצבה
- מבחן הכנסות.
- תוספות לקצבה – דחייה, וותק, ילדים, בת זוג

גיל הפרישה – המזכה- הראשון

- **גיל הפרישה הראשון** - הגיל שבו תהיה/תהיי זכאי/ת לקצבת זקנה, בתנאי שהכנסתך מעבודה אינה עולה, או עולה במעט על **סכום ההכנסה המרבית**, והכנסתך שלא מעבודה, כגון הכנסה מנכסים או מריבית על השקעות אינה עולה, או עולה במעט על כפליים ההכנסה המרבית. ההכנסה מפנסיה אינה נלקחת בחשבון
- נכון להיום כ- 5,646 ₪ לחודש (57% מהשכר הממוצע במשק 9,906 ₪) ליחיד
- במידה ואתה נשוי /נשואה ואין הכנסה לבן הזוג – 7,529

גיל הזכאות-ללא מבחן הכנסות

- **גיל הזכאות לקצבת זקנה - הגיל שבו תהיה/תהיי זכאי/ת לקצבת זקנה ללא קשר להכנסות.**
החל ב – 1 ביולי 2004 הגיל לנשים עולה בהדרגה, עד שבסופו ל התהליך הוא יהיה 70 לגברים ולנשים.
- **כיום גברים 70 , נשים 68 ו 8 חודשים דהיינו נשים ילידות 9/1947 יקבלו לראשונה קצבה ללא מבחן הכנסות בחודש 6/16**
- **הכוונה לגיל שזכאים לזקנה גם ובמידה ויש הכנסות**
- **העולות על התקרה**

שינוי גיל הפרישה

■ החל מיום 1 - ביולי 2004 הגיל עולה בהדרגה

■ 67 - לגברים- נכון ליום 1/1/2011

■ 62- נשים ע"פ החלטת ממשלה

תנאי זכאות לקצבת זקנה

קצבת זקנה

- 1. גיל קובע – 67 גבר – 62 אישה .
- 2. גיל מוחלט ללא מבחן הכנסות – 70 גבר 68 + 8 חודשים - אישה
- תקופת אכשרה (מינימום חודשי עבודה לקבלת קצבה)
- א. 60 חודשי ביטוח ב- 10 השנים שקדמו לגיל
- ב. 144 חודשי ביטוח במהלך חיו של המבוטח.

מועד התשלום

- קצבת הזקנה משולמת ב- 28 בחודש (בעד אותו החודש) לזכות חשבון הבנק שלך בלבד או שלך ושל בן זוג, הורה, אח, אחות, בן או בת.
- אם נולדת לפני 15 בחודש, תתחיל לקבל את הקצבה בחודש שבו הגעת לגיל המזכה אותך בקצבה.
- אם נולדת לאחר 15 בחודש, תתחיל לקבל את הקצבה בחודש שלאחר החודש שבו הגעת לגיל המזכה אותך בקצבה,
- אבל אם אתה זכאי לתוספת השלמת הכנסה לקצבתך תתחיל לקבל את הקצבה בחודש שבו הגעת לגיל המזכה אותך בקצבה.

שיעור הקצבה

- קצבה בסיס - 17.8% מהשכר הממוצע במשק (8,651 ₪ שכר בסיס 1) - 1,535
- בן/בת הזוג - 8.9% (תלוי בגיל, והכנסה) - 774
- ילד עד 24 – 5.6% (מקסימום 2 ילדים, נכד) - 486
- תוספת ותק - 8.9% מקסימום ל- 35 שנות עבודה
- תוספת דחייה - 5% נוספים בעבור כל שנת דחייה
- תוספת הדחייה - שיעור מהבסיס + ותק

סכום הקצבה-2018

- סכום קצבת הזקנה הבסיסית ליחיד היא 1,535
  - ולזוג (הקצבה לזוג מורכבת מקצבה ליחיד וכן תוספת בעבור בת זוג) - 2,307
  - סכום קצבת הזקנה הבסיסית לבני 80 ומעלה, ליחיד - 1,622 ולזוג - 2,394
- אם שני בני הזוג, כל אחד בנפרד, עונים על תנאי הזכאות לקצבת זקנה, יקבל כל אחד מהם קצבה ליחיד.

מבחן הכנסות

■ אם הכנסתך עולה במעט על "ההכנסה המרבית",
תשולם לך "קצבת זקנה חלקית" - הקצבה המלאה
שהייתה מגיעה לך, פחות 60% מסכום הכנסתך
העולה על "ההכנסה המרבית" - ובלבד שסכום
הקצבה ה"חלקית" המגיעה לך הוא לפחות **153 ₪**

■ על "קצבת זקנה חלקית" ניתן לוותר. פרק הזמן
שאינך מקבל אותה, יובא בחשבון הזמן המזכה אותך
בתוספת ותק ובתוספת דחיית קצבה.

מבחן הכנסה- מעבודה

- מי שיש לו הכנסה מעבודה
- הכנסה נמוכה מ- 5,646 ₪ יחיד או 7,529 ₪
- לזוג זכאי לקצבה מלאה.
- זוג מ- 7,529 ₪ עד - 11,110 ₪ -קצבה חלקית
- יחיד מעל -7,529 ₪ זוג מעל -11,110 ₪ -לא זכאי לקצבה
- – מסלול דחייה
- מעל גיל 70 אין מבחן הכנסות

תוספת עבור ילדים

- **בן או בת (לרבות ילד חורג, ילד מאומץ, או נכד שכל פרנסתו עליך, כולל נכד (וחוץ מנער או נערה נשואים), העונה על אחד התנאים האלה:**
  - **לא מלאו לו 18 שנים.**
  - **לא מלאו לו 20 שנים והוא מסיים את לימודי חינוך על יסודי**
  - **מלאו לו 20 שנים, והוא מסיים את לימוד חינוך על-יסודי .**
  - **לומד להשלמת בחינות בגרות, או בעל לקות למידה ונמצא במסגרת שהוכרה על ידי המוסד לביטוח לאומי.**

המשך תוספת תלויים-ילדים

- - לא מלאו לו 20 שנים, והוא שוחר במסגרת קדם צבאית של צה"ל

(קד"ץ/טר"ץ - מסגרות שהוכרו לעניין זה).

- - לא מלאו לו 24 שנים, והוא משרת שירות סדיר בצה"ל (תקופת הזכאות היא 36 חודשים)

- - לא מלאו לו 24 שנים, והוא משרת בשירות לאומי בהתנדבות (במסגרות שהוכרו על ידי המוסד לביטוח לאומי) לא מלאו לו 24 שנים, והוא לומד בעתודה ושירותו הסדיר בצה"ל נדחה עקב לימודיו.

תוספת ותק

- **תוספת ותק (ביטוח)** קצבת הזקנה תכלול תוספת ותק למי שהיה מבוטח יותר מ-**10 שנים** לפני יום זכאותו לקצבת זקנה בפעם הראשונה, בכפוף למגבלות הקבועות בחוק.

שיעור תוספת ותק - 2% מן הקצבה בעד כל שנת ביטוח מלאה שלאחר 10 שנות הביטוח הראשונות. בסך הכול לא תעלה התוספת על 50% מהקצבה.

- עקרת בית אינה זכאית לתוספת ותק.
- עובד עבד 20 שנה- ותק 20% * 17.8% מהקצבה הבסיסית
-

תוספת ותק שינוי חוק הסדרים

- בעקבות תיקון בחוק ההסדרים, מינואר 2017 שונה אופן החישוב למקבל קצבת זקנה עם תוספת ותק נמוכה מ-50%. תוספת הוותק תוגדל בהדרגה ב- 4 מועדים, ותחושב לפי הפירוט הבא:
- בינואר 2017 תשולם תוספת ותק בשיעור של 2% עבור כל שנת ביטוח שמעל 9 שנות הביטוח הראשונות.
- בינואר 2018 תשולם תוספת ותק בשיעור של 2% עבור כל שנת ביטוח שמעל 8 שנות הביטוח הראשונות.
- בינואר 2019 תשולם תוספת ותק בשיעור של 2% עבור כל שנת ביטוח שמעל 4 שנות הביטוח הראשונות.
- בינואר 2020 תשולם תוספת ותק בשיעור של 2% עבור כל שנת ביטוח, כלומר משנת הביטוח הראשונה.

דוגמא

- אישה עלתה לארץ ביחד עם בעלה בשנת 1970.
- האישה עבדה 10 שנים מלאות.
- לא צברה תקופת אכשרה לגיל פרישה.
מקבלת קצבת זקנה כעקרת בית ממועד הגיעה לגיל הזכאות.

כיצד תקבל את תוספת הוותק

■ מחודש ינואר 2017, תקבל 2% תוספת ותק על כל שנה שמעל ל- 9 השנים הראשונות שצברה. כלומר, תהיה זכאית לתוספת ותק של 2%.

מחודש ינואר 2018 תקבל 2% תוספת ותק על כל שנה שמעל 8 השנים הראשונות שצברה, כלומר תהיה זכאית לתוספת ותק בשיעור 4% מהקצבה המגיעה לה.

מחודש ינואר 2019 תקבל תוספת ותק של 2% על כל שנה שמעל 4 השנים הראשונות שצברה. כלומר, תהיה זכאית לתוספת ותק בשיעור 12% מהקצבה המגיעה לה.

מחודש ינואר 2020 תקבל תוספת ותק של 2% על כל שנה שצברה, ותקבל תוספת ותק של 20% מהקצבה המגיעה לה.

דוגמא נוספת

- גבר עלה לארץ לראשונה בחודש ינואר 1986, והגיע לגיל פרישה בחודש אפריל 2016.
- כיצד תחושב לו תוספת הוותק לפי השינוי החדש
- הוא צבר 30 שנות ביטוח מלאות. הוא מקבל קצבת זקנה מחודש אפריל 2016 בתוספת ותק של 40% (2% על כל שנה שמעל 10 השנים הראשונות).

כיצד תקבל את תוספת הוותק

- בחודש ינואר 2017 יקבל 2% על כל שנת ביטוח מלאה שמעל 9 השנים הראשונות, כלומר יהיה זכאי לעוד 2% תוספת ותק, ויקבל תוספת ותק של 42% מהקצבה המגיעה לו.
- בחודש ינואר 2018 יקבל עוד 2% על כל שנה מעל 8 השנים הראשונות, כלומר יקבל קצבת זקנה בתוספת ותק של 44%.
- בחודש ינואר 2019 יקבל תוספת ותק נוספת של 6% ולא 8% , כיוון שעם תוספת ותק נוספת של 6% הוא מגיע למקסימום תוספת ותק שניתן לקבל בשיעור 50%.

תוספת דחיית קצבה

- **תוספת דחיית קצבה** - תשולם במקרים שהתביעה לקצבת זקנה נדחתה עקב הכנסות מעבודה
  - במקרים שלא הייתה זכאות לקצבת זקנה בגלל הכנסות מעבודה (גם אם לא הוגשה תביעה).
  - או שבגלל ההכנסות מעבודה מגיעה למבוטח קצבת זקנה בסכום נמוך, והוא מוותר על קבלת סכום נמוך זה.
- שיעור תוספת דחיית קצבה - **5%** מן הקצבה (כולל תוספת הוותק) בעד כל שנה,

ניכויים מהקצבה

■ דמי ביטוח בריאות

מקצבת הזקנה ינוכו דמי ביטוח בריאות בסכום של-
197 ₪ ליחיד ו- 284 ₪ לזוג.

■ אם אתה זכאי לתוספת השלמת הכנסה ינוכו מקצבתך
דמי ביטוח בריאות בסכום של 103 ₪

■ הקצבה פטורה ממס הכנסה

המשך ניכויים מהקצבה

■ ניכויים מקצבת זקנה,

- אם אתה עובד כשכיר, והמעסיק שלך מנכה משכרך דמי ביטוח בריאות, עליך לפנות למעסיקך להפסקת הניכוי הזה.

- אם אתה מקבל תוספת בקצבת הזקנה בעד בת הזוג, ינוכו מקצבתך דמי ביטוח בריאות לזוג, גם אם בת הזוג עובדת שכירה

- אם אינך מקבל את התוספת בקצבת הזקנה בעד בת הזוג, מכיוון שהיא מקבלת קצבה מהביטוח הלאומי, ינוכו מקצבתך דמי ביטוח בריאות לזוג.

מענק בר-מצווה

- מענק בר-מצווה משולם לילדה בהגיעה לגיל 12 שנים, ולילד בהגיעו לגיל 13 שנים. סכום המענק: 5,838 ₪
- יתום משני הוריו, המקבל שתי קצבאות שאירים, זכאי למענק מכוח כל הורה.
- ילד הנמצא בפנימייה ומשרד הרווחה מקבל את קצבת השאירים שלו - לא יועבר מענק בר המצווה למשרד הרווחה, אלא למשפחה של הילד או למשפחה אומנה או לאפטרופוס.

יורם אזרד - יועץ מס ופרישה מומחה
לחוק הביטוח הלאומי

זקנה + שאירים/נכות

- אם זכאי המבוטח גם לקצבת זקנה וגם לקצבת שאירים (קצבת אלמן/ה)
- תקבל קצבת זקנה מלאה ונוסף עליה מחצית מקצבת השאירים המגיעה לך.
- במידה והמבוטח מקבל קצבת נכות בסמוך לקבלת קצבת זקנה – יקבל קצבת זקנה בגובה קצבת הנכות

שהיה מחוץ לישראל

■ אם אתה שוהה בחוץ לארץ עד 3 חודשים, תשולם קצבתך לזכות חשבון הבנק שלך בישראל.

אם אתה שוהה בחוץ לארץ יותר מ-3 חודשים, עליך להודיע בכתב למוסד לביטוח לאומי (מחלקת זקנה) על נסיעתך. בתנאים מיוחדים יוסיף המוסד לביטוח לאומי לשלם לך את הקצבה גם בזמן שהותך בחו"ל.

קצבה מיוחדת

- אם אתה תושב ישראל שאינו מבוטח בביטוח זקנה ואינו זכאי לקצבת זקנה בגלל שעלה לארץ לראשונה לאחר גיל 60 - 62 בהתאם לחודש לידתו, ישלם לך המוסד לביטוח לאומי גמלה מיוחדת,
- על חשבון משרד האוצר, ובלבד שאתה עונה על כל התנאים המפורטים בחוק.

מענק חימום

- פעם בשנה משולם מענק חד-פעמי לחימום למקבל קצבת זקנה ולמקבלי גמלת זקנה מיוחדת שמתקיימים בהם התנאים האלה:
- הוא מקבל תוספת השלמת הכנסה לקצבת הזקנה באחד מהחודשים: **אוקטובר, נובמבר או דצמבר באותה השנה.**
- הוא מתגורר באזור המוגדר "קר" על-פי החוק חודשיים לכל הפחות.
- המענק הוא משפחתי. סכום המענק הוא **555 ₪** והוא משולם באופן אוטומטי יחד עם קצבת הזקנה בחודש **אוקטובר.**

מענק פטירה

- **מענק פטירה הוא מענק חד-פעמי בגובה 8,783 ₪.**
- **משולם לבת או בן הזוג**
- **הצגת תעודת פטירה**

שיעורי קצבת נכות 2018

- דרגה מלאה (100% או 75%) - קצבה חודשית מלאה
בסך **2,342 ש"ח** .
- דרגה חלקית בשיעור 74% - קצבה חודשית חלקית
בסך **1,733 ש"ח** .
- דרגה חלקית בשיעור 65% - קצבה חודשית חלקית
בסך **1,522 ש"ח** .
- דרגה חלקית בשיעור 60% - קצבה חודשית חלקית
בסך **1,405 ש"ח** .

מה התנאים לקבלת קצבת נכות?

- **דרגת אי-כושר** – נקבע שעקב נכותך אינך מסוגל לעבוד או יכולתך להשתכר פחתה לפחות ב-50%, ונקבעה לך דרגת אי כושר באחד מהשיעורים: 60%, 65%, 74% או 100%.
- **מי שמרכז חייו בישראל**, לדוגמה מקום מגורים קבוע, מקום שהות המשפחה, מקום שבו מתחנכים הילדים, מקום עבודה עיקרי, מקום לימודים. על הטוען לתושבות להוכיח את קיומה.
- **הגיל שבו תהיה זכאי לקצבת זקנה**, בתנאי שהכנסותיך מעבודה ושלא מעבודה אינן עולות על סכום מסוים. ההכנסה מפנסיה אינה נלקחת בחשבון. גיל זה אינו אחיד לכולם, והוא נקבע בהתאם למין ולתאריך הלידה.

מה התנאים לקבלת קצבת נכות?

■ גיל ותושבות:

- אתה תושב/ת ישראל.
- מלאו לך 18 שנים ועדיין לא הגעת ל**גיל פרישה**.

- **הכנסות -** הכנסתך כשכיר או כעצמאי נמוכה מ-60% מהשכר הממוצע או מ-45% מהשכר הממוצע (תלוי בסוג הליקוי).

- **נכות רפואית** – רופא מטעם הביטוח הלאומי קבע לך נכות רפואית בשיעור של 60% לפחות; או בשיעור של 40% לפחות, אם לאחד הליקויים שלך נקבעה נכות רפואית בשיעור של 25% לפחות.

מתי מתחיל התשלום?

- קצבת נכות משולמת בתום 90 יום מהמועד שבו נקבעה לך דרגת אי הכושר.
אם משולמים לך דמי מחלה, הקצבה תשולם לך בתום פרק הזמן שבעדו שולמו לך דמי המחלה.
הזכאות לתשלום רטרואקטיבי תהיה עבור 12 חודשים לכל היותר לפני יום הגשת התביעה.

נְתוּדוּת המרכז ללימודי מקצועות השכר בישראל

יורם אזרד - יועץ מס ופרישה מומחה

לחוק הביטוח הלאומי

קצבת שארים

קצבת שארים – משולמת לאלמן/ה

יש משמעות לגיל האלמן/ה וכן משמעות האם יש ילדים ברגע המקרה

במידה ואין ילדים

אלמן/ה – מגיל 40 עד גיל 50 – 1,150 ₪ בחודש – 13.2% מהסכום הבסיסי

אלמן/ה מגיל 50 – 1531 ₪ - 17.7% מהסכום הבסיסי

במידה ויש ילדים לא משנה מה גיל האלמן/ה

אלמן /ה +ילד אחד – 2,249 ₪

אלמן/ה + 2 ילדים – 2,967 ₪

כול ילד נוסף -718 ₪

מענק נישואים – לאלמן/ה שנישא

- משולם לאלמן ואלמנה המקבלים קצבת שאירים שנישאו. **שיעור המענק - סכום של 36 קצבאות חודשיות.**
- המענק משולם בשני תשלומים: האחד לאחר יום הנישואין והשני בתום שנתיים.
- מענק הנישואין השני משולם באופן אוטומאטי.
- אלמן ואלמנה שנישאו אינם זכאים יותר לקצבת שאירים,
- אולם בתנאים מסוימים הם עשויים להיות זכאים להמשך או חידוש תשלום הקצבה, בעתיד

סיום מצגת

■ תודה רבה על ההקשבה

■ יורם אזרד - יועץ מס ופרישה מייצג ביטוח לאומי

■ הרב קוק 8 ירושלים 0523808345

■ מייל yorammas1@012.net.il

■ www.poresh.co.il

יורם אזרד - יועץ מס ופרישה מומחה
לחוק הביטוח הלאומי